

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE YAZMA BECERİSİ NASIL GELİŞTİRİLEBİLİR?

Binnur Genç İlter

Öz

Yabancı dil öğretiminde dördüncü temel dil becerisi olarak adlandırılan yazma becerisi öğrencilerin en zorlandığı becerilerden biridir. Öğrencilerin bu beceride başarılı olabilmeleri için öncelikle dinleme, konuşma ve okuma becerilerini geliştirmiş olmaları gerekir. İyi planlanmış etkinlikler, öğrencilerin yazma becerisine karşı olumlu tutum geliştirmelerine neden olabilir. Yazma becerisinin geliştirilmesi için hazırlanan, öğrencilerin yaş, dil seviyesi ve ilgilerine uygun araç-gereçler de yazma sürecini olumlu yönde etkiler. Yazma etkinliklerinin hazırlanması ve uygulanması nitelikli ve donanımlı bir dil öğretmeni gerektirir. Etkin bir yabancı dil öğretmeni bu zorlu süreçte öğrencisini güdüleyebilmeli, ona rehberlik ederek yazma sürecinin içine çekmelidir. Yazma öncesinde, yazma sürecinde ve yazma sonrasında kullandığı farklı materyallerle öğrencisinin ilgi seviyesini arttırmalıdır. Doğru planlanmış yazma öncesi etkinliklerle öğrencileri yazma sürecine hazırlayan öğretmen, yazma sonrası etkinliklerle de bu becerinin kalıcı olmasını sağlayabilir. Yazma becerisi öğretmen - öğrenci işbirliği ile uygulamaya geçildiğinde başarı kaçınılmazdır. Bu çalışma yabancı dil öğretiminde yazma becerisinin önemi inceleyen nitel bir araştırmadır. 30 İngilizce öğretmen adayına yazma becerisi ilgili sorular sorulmuş ve öğrenci görüşleri ortaya konmuştur. Bu çalışmada yazma becerisinin sorunları ve nasıl daha iyi geliştirilebileceği konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Yazma becerisi, yabancı dil öğretimi, yazma etkinlikleri.

HOW CAN WRITING SKILL BE IMPROVED DURING FOREIGN LANGUAGE TEACHING PROCESS?

Abstract

It is claimed that Improvement of writing skill is one of the most difficult process during language teaching period. If the students want to be successful during this period, they should give importance to listening, reading and speaking skills too. Moreover, well- planned writing activities make the students more motivated .During this difficult process the materials should be prepared for their age, language level and interest. Language teachers have also great roles as facilitator, leader and guide during this period. They can improve their students writing skill by preparing pre and post writing activities.. This research study aims to discuss how writing skill could be effective in EFL classes. During this study a qualitative method was used to analyze the students' ideas. 30 language teacher candidates participated this qualitative research study. The collected data were examined by two experts in English language teaching. Some suggestions to improve writing skill were put forward.

Key words: *Writing skill, foreign language teaching, writing skill activities.*

1. Giriş

Küreselleşen dünyada teknoloji çok hızlı ilerlediği için iletişim de o oranda çabuk yayılmaktadır. Dil becerilerinin içinde çoğu dil öğrenen tarafından en zor dil becerisi olarak kabul edilen yazma becerisi de buna bağlı olarak gelişmektedir. Dil öğrenme sürecindeki en son basamak olan yazma becerisi en çok zaman alan ve geliştirilmesi zor olan bir beceridir. Bu süreci olumlu ve olumsuz etkileyen pek çok neden olabilir. Öğrencinin bu süreç için yeterince hazır olmaması, öğretmenin bu süreci olumlu etkileyememesi, uygun ve doğru araç-gereçlerin kullanılmaması bu süreci olumsuz etkileyebilir.

Yazma öğretiminin etkin bir biçimde yapılabilmesi ve öğrencilerde bu becerinin istenen seviyeye ulaşabilmesi için öncelikle dinleme, konuşma ve okuma beceri süreçlerinin doğru olarak planlanması ve uygulanmış olması gerekir (İlter, 2002). Demirel (1999) de yazma becerisini mekanik bir süreç olarak değil, eleştirel düşüncüyü geliştiren, yaratıcı bir süreç olarak tanımlar ve yazma becerisinin etkin olmasının en önemli nedenlerinden birinin bu becerinin sınıf içi etkinliklerden çok ödev ve sınıf dışı etkinlikler olarak planlandığı için olduğunu belirtir. Yazma etkinliğini eğlenceli bir süreç haline getirebilmek için yazma öncesi etkinliklerin dikkatli planlanması ve sunulması gerekmektedir. Yabancı dil öğretimine farklı bir bakış açısı getiren yapılandırmacı yaklaşım 2000'li yıllarda Türkiye'de popüler olmuştur. Yazma becerisinin geliştirilmesinde de bu yaklaşımda kullanılan ilkeler kullanılmaktadır. Yapılandırmacı yaklaşımda da önemli kabul edilen, analiz etme, problem çözme, eleştirel bakış açısı geliştirebilme, sentez yapabilme gibi yetiler yazma becerisini daha eğlenceli bir hale getirmiştir. Bu çalışmada yazma becerisinin ne kadar önemli olduğu ve nasıl daha etkin hale getirilebileceği açıklanacaktır.

2. Yazma Süreçleri

Yazma süreçleri yazma öncesi etkinlikleri, yazma süreci etkinlikleri ve yazma sonrası etkinlikleri altında üç temel bölümde toplanabilir. Bu çalışmada yazma öncesi etkinlikleri üzerinde durulacaktır.

2.1. Yazma Öncesi Aşaması

Yazma öncesi aşamasında yapılan etkinlikler yazma sürecini olumlu etkiler. Yazma öğretiminde mutlaka öğrencinin güdülenmesi ve yazma sürecine hazırlanması, yazılacak konunun öğrencilerin yaşlarına ve ilgilerine uygun olarak belirlenmesi, konuya uygun taslak oluşturulması ve yazma için gerekli bilgilerin toplanması gere-

kir (Tribble, 1997). Yazma becerisi gelişiminde yazma öncesi etkinliklerin çok önemli olduğunu vurgulayan İter (2002)'e göre öğrenci yazmaya başlamadan önce hedefini belirlemeli, hangi konuda yazacağı, yazdıklarını kimlere aktaracağı ve hangi noktaları vurgulayacağı konusunda kendinden emin olmalıdır. Byrne yazma etkinlikleri öncesinde öğrencilerin mutlaka iyi bilgilendirilmelerini ve metni nasıl düzenleyecekleri konusunda yardım almaları gerektiğini vurgulamaktadır (1979).

2.2. Yazma Becerisini Geliştirici Etkinlikler

Yazma becerisini geliştirici üç temel etkinlikten söz edilebilir; Bunlar, kontrollü yazma, güdümlü yazma ve serbest yazma etkinlikleridir (Raimes, 1983). Kontrollü yazma öğretimin özellikle başlangıç seviyesinde en çok tercih edilen yazma etkinliklerinden biridir. Kontrollü yazma etkinliklerinde öğrencilere örnek bir metin verilir küçük değişikliklerle metni yeniden yazmaları istenebilir. Soru – yanıt tekniğiyle metin oluşturma, karışık olarak verilen tümceleri anlamlı bir biçimde sıraya koyma, metin tamamlama tekniklerinden yararlanılabilir. Pincas ' a göre kontrollü yazma etkinliği öğrencilerin daha hızlı ve doğru yazmalarına olanak sağlar (1989).

Raimes güdümlü yazmanın kontrollü yazma ve serbest yazma arasında tam bir geçiş olduğunu belirterek bu etkinliğin önemini vurgular (1983).Güdümlü yazmada öğrencilerden öğrendikleri dilbilgisi yapılarını ve sözcükleri kullanarak anlamlı bir metin yazmaları istenebilir. Bu etkinlikte öğrenciler kendi aralarında tartışabilir, notlar alabilir ve bunları daha sonra yazma metnine dönüştürebilirler (Demirel, 1999). Paralel yazma etkinliği de iyi bir güdümlü yazma etkinliği olarak kabul edilebilir. Bu etkinlikte öğrencilere örnek bir metin verip buna dayanarak yeniden bir metin oluşturmaları istenebilir.

Serbest yazma etkinliği en zor etkinliklerden birisidir. Bu tür yazma etkinliğinde kullanılan sözcükler ve tümceler birbirleriyle tutarlı olmalı ve birbirlerini tamamlamalıdır (Özdemir ve Binyazar, 1998).

2.3. Yazma Becerisinin Gelişiminde Öğretmenin Rolü

Yazma öncesi süresince yabancı dil öğretmenine de büyük bir rol düşmektedir. Öğretmen bu süreçte etkin bir rol yüklenir. Öğrencinin geçmiş yaşantısındaki birikimlerini sınıf ortamına aktarabilmesi için köprü görevi kurar. Öğrencisini yürekendirir, güdümler, rehberlik yaparak ve uygun etkinlikler hazırlayarak öğrencisini yazma sürecinin içine çeker (Chastain, 1988). Bu etkinlikte yabancı dil öğretmeni de en az öğrencisi kadar yaratıcı ve üretken olmalıdır. Öğrencilerine farklı fikirler

sunabilmeli, bunları öğrencileri ile tartışabilmelidir. Yabancı dil öğretmeni yapılandırmacı yaklaşımda olduğu gibi öğrencilerini desteklemeli, onlara liderlik yapabilmelidir (Brooks; Brooks,1993).

2.4. Yazma Becerisinin Gelişiminde Öğrencinin Rolü

Yazma becerisinde öğrencinin rolü oldukça zordur. Öğrenci psikolojik olarak yazma sürecine hazır olmalıdır. Yeterince güdülenmemiş ve hazır bulunuşluk düzeyi yüksek olmayan öğrenci yazma sürecinde büyük sorunlar yaşayabilir. Öğrenci hangi konu ile ilgi yazma çalışması yapılacaksa önceden o konu hakkında bilgi edinmeli ve kendini bu sürece hazırlamalıdır.

2.5. Yazma Becerisinin Gelişiminde Araç-Gereçlerin Önemi

Araç-Gereçler yazma etkinliğinin başarısında büyük bir role sahiptirler. Sınıf içinde görsel araç-gereçlerin çok sık kullanılması, öğrencinin ilgisini çeken resimler, gerçek araç-gereçler, bulmacalar, şiirler, hikâye kartları, üç boyutlu araç-gereçler yazma etkinliği başlangıcında ve süresince öğrenciyi güdüler. Öğrenciler bu araç-gereçlerin yardımıyla bilgilerini güçlendirebilir, geçmiş deneyimlerini hatırlayabilir, daha yaratıcı olabilir ve yorumlarını geliştirebilirler. Yapılandırmacı yaklaşımda sınıf ortamında çokça kullanılan haritalar, resimli lokanta menüleri, yemek tarifleri, gazete ilanları, biletler, reklam afişleri, şehirleri, ülkeleri tanıtan broşürler gibi örnekler yazma öncesi etkinliklerde öğrenciyi bilgilendirir ve yol gösterir (Brooks; Brooks, 1993). Eğer kullanılacak araç-gereçler doğru olarak seçilmezse öğrenciye hiçbir faydası olmaz. Öğrencinin dil seviyesine ve ilgisine uygun araç-gereçlerin seçilmesi öğrencinin yazma becerisine yönelik olumlu tutum geliştirmesine neden olur.

3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı yabancı dil öğretim sınıflarında yazma becerisi sorunlarını ortaya koymak ve öğrencileri güdüleyebilmek için neler yapılabileceğini tartışmaktır.

3.1 Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemi gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, araştırmacıya incelediği konuda derinlemesine bilgi sağlayan bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu araştırmada yabancı dil öğretmen adaylarına öğrencilerinde

yazma becerisini nasıl geliştirecekleri konusunda sorular sorulmuş ve bu sorulara yanıtlar bulunmaya çalışılmıştır. Veriler 2014-2015 akademik yılı bahar yarıyılında Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesinde toplanmıştır. İngilizce öğretmen adaylarından verilen açık uçlu soruları yanıtlamaları istenmiştir. Elde edilen veriler veri toplama sürecinden sonra bir uzman ile birlikte analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 30 İngilizce öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanması için yapılandırılmış bir veri toplama aracı geliştirilmiştir. Veri toplama süresince sorulan sorular alanında iki uzman tarafından incelenmiş, öneriler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

3.2 Araştırmanın Problemi ve Alt Problemleri

Araştırmanın problemini yabancı dil öğretiminde uygun etkinliklerde yazma becerisi nasıl geliştirilebilir sorusu oluşturmaktadır. Alt problemlerini ise; Yabancı dil öğretiminde yazma öncesi etkinliklerin yazma becerisine etkisi var mıdır? Yazma becerisini öğrencilere sevdirebilmek için neler yapılmalıdır? Yazma becerisini etkileyen olumlu ve olumsuz etmenler nelerdir? soruları oluşturmaktadır.

3.3 Verilerin Analizi

Bu araştırmada hazırlanan ve 30 öğrenciye verilen sorular araştırmacı tarafından okunmuş ve bir başka uzman tarafından da okunarak değerlendirilmesi istenmiştir. Araştırmaya 30 İngilizce öğretmen adayı katılmış ancak makalede bazı katılımcı öğretmen adaylarının görüşlerine yer verilmiştir. Katılımcı isimleri kodlanmış ve isimleri ÖA1 (öğretmen adayı 1), ÖA2 (öğretmen adayı 2) şeklinde belirtilmiştir. Araştırmaya katılan tüm öğrenciler “yabancı dil öğretim yöntemleri ve dil becerilerinin öğretimi” derslerini almışlardır.

4. Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan İngilizce öğretmen adaylarının demografik bilgileri tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. İngilizce öğretmen adaylarının demografik bilgileri

Yıl	Kadın	Erkek	Toplam
2015	18	12	30

Görüşme formunda bulunan sorulara öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar aşağıdaki gibidir:

Öğretmen adaylarına yazma becerisinin zor olup olmadığı, zor ise nedenini açıklamaları istenmiştir. Araştırmaya katılan tüm adaylar yazma becerisinin en zor beceri olduğunu belirtmişlerdir. ÖA1 “Eğer dil öğretmeni ‘bir paragraf yazınız’ diye komut verirse yazmakta çok zorlanıyorum daha doğrusu yazmak istemiyorum. Eğlenceli etkinliklerle beni yazacağım konuya yönlendirirse yazmaktan keyif alıyorum” diye belirtmiştir. ÖA2 ise yazma becerisinde başarılı olabilmek için dilbilimsel tüm etmenlerin iyi bilinmesi gerektiğini bu yüzden zor olduğunu açıklamıştır. ÖA3 yazma becerisinde başarılı olmanın yolunun çok iyi bir okuyucu olmaktan ve gelişmiş okuma becerisine sahip olmaktan geçtiğini söylemiştir. ÖA4 yazma becerisinin çok yaratıcılık isteyen bir beceri olduğunu belirtmiştir. ÖA5 “benim için yazma becerisi çok zor çünkü hocalarım hemen hatalarımı görüyor ve kırmızı kalemle düzeltiyorlar bu da bende olumsuz duygular uyandırıyor” diye duygularını açıklamıştır. ÖA6 ise yazma becerisinin iyi bir planlama gerektiğini ve bunun da zor olduğunu belirtmektedir.

Öğretmen adaylarına kendi yazma becerilerini nasıl geliştirdikleri, ne tür çaba sarf ettikleri sorulmuştur. ÖA1, ÖA2, ÖA3 “ileri okuma ve yazma” derslerinde yazma becerilerini ödev yaparak, makale yazmaya çalışarak geliştirdiklerini, ÖA4, ÖA5, ÖA6 ise verilen konular hakkında önceden bilgi edinerek yazma becerilerini geliştirdiklerini söylemektedirler. ÖA7 ise internet ortamında çok sayıda yabancı arkadaş edindiğini ve onlarla yazışarak yazma becerisini geliştirdiğini açıklamıştır. ÖA8 yazmadan önce o konu hakkında arkadaşları ile tartışırse daha kolay yazdığını bunun da onun yazma becerisini etkilediğini belirtmiştir.

Öğretmen adaylarına öğrencilerinin yazma becerilerini geliştirmek için ne tür etkinlikler yapabilecekleri sorulduğunda verilen cevaplar aşağıdaki gibidir. ÖA1 öğrencilere çok fazla alıştırma yaptırarak ve ilginç konular bularak yazmayı cazip hale getirebileceğini söylemiştir. ÖA2 ödevler vererek, ÖA3 onlara çok fazla makale ve gazete okutarak yazmaya hazırlayabileceğini belirtmişlerdir. ÖA4 “öğrencilere ne yazmaları gerektiğini değil, nasıl yazmaları gerektiğini anlatacağım. Yazdıklarımı arkadaşlarına okutarak geri dönütleri akranlarından almalarını sağlayacağım” diye belirtmiştir. ÖA5 öğrencilerine günlük tutturarak yazmalarını geliştireceğini, portfolyo dosyaları oluşturarak düzenli yazmaya teşvik edebileceğini anlatmıştır. ÖA6 öğrencileri ile internet üzerinden yazışarak onları yazmaya yönlendirebileceğini söylemiştir. ÖA7 ise öğrencilerine yazma stratejilerini öğretmek, yazma metnini nasıl oluşturacakları konusunda onları yöreklendirebileceğini söylemiştir.

“Eğer öğrencileriniz yazmak istemezse onları nasıl yazmaya teşvik edersiniz?” sorusuna da aşağıdaki cevapları vermişlerdir. ÖA1 “eğer öğrencilerim yazmak istemezse onları yazmaları konusunda zorlamam. Onlara eğlenceli oyun ve etkinliklerle verdiğim konuyu anlatırım ve buna benzer bir metin oluşturmalarını isterim. Yani kontrollü yazma etkinliklerini kullanırım. Çünkü bu etkinlik öğrencinin daha kolay güdülenmesini sağlıyor”. ÖA2 “öğrencilerime bir hikâyeye uydurup bu hikâyede yazmaktan hoşlanmayan bir gencin hikâyesini anlatırım. Başlangıçta yazmaktan hoşlanmayan bu gencin zamanla bu etkinlikten hoşlandığını ve yazarak başarıya ulaştığını belirtirim böylece öğrencilerimde yazmaya karşı olumlu duygular geliştiririm”. ÖA3 “eğer öğrencilerim verdiğim konu hakkında yazmak istemezlerse yazma etkinliğini bırakır onlarla istedikleri herhangi bir konu üzerinde konuşma etkinliği yaparım. Tüm sınıfa söz hakkı vererek konuşmalarını sağlar ve konuyu bir şekilde yazmalarını istediğim konuya getiririm. Öğrencilerimin hepsi içini döküp rahatladığında ise zaten yazacakları konu hakkında fikir sahibi olmuşlardır ve rahatlıkla yazabilirler”. ÖA4 sınıfa öğrencilerin ilgisini çekebilecek otantik materyaller getirebileceğini, ÖA5 yazma öncesi etkinlikleri iyi hazırlayarak öğrencilere yazma becerisini sevdirebileceğini söylemiştir.

Katılımcı öğretmen adaylarına yazma öncesi etkinliklerin önemi ve ne tür yazma ön-cesi etkinliklerinin yapılabileceği sorulmuştur. Araştırmaya katılan tüm öğretmen adayları yazma öncesi etkinliklerin yazmanın temelini oluşturduğunu ve bu tür etkinlikler olmazsa yazma metinlerinin oluşturulamayacağını belirtmişlerdir. Genel olarak tüm katılımcılar yazma öncesi beyin fırtınası tekniğini kullandıklarını, o konu ile ilgili tartışma ve konuşma etkinliğinin yapılmasını, öğrencilere görsel, işitsel ve teknoloji odaklı materyallerin getirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca o konu ile ilgili şarkılar, oyunlar, bilmeceler gibi etkinliklerin öğrenciye yazma becerisini sevdirebileceğini bunların da yazma öncesi etkinlik olarak sınıf ortamında kullanılabileceğini belirtmişlerdir. ÖA1 “o günkü yazma konusu aile ile ilgili ise sınıfa kendime ve aileme ait resimleri getirir onlarla bazı çocukluk anılarımı paylaşıyorum. Böylece kullandığım gerçek materyallerle öğrencilerimin ilgisini o konuya çekerim”. ÖA2 “Sınıfta ‘küresel ısınma’ ile ilgili bir yazma etkinliği yaptırmadan önce öğrencilerimden küresel ısınma ile ilgili bir kavram haritası çizmelerini isterim. Hep birlikte bu kavram haritası üzerinde çalışırız. Bir taraftan da konuşarak ve tartışarak yazma için gerekli olan sözcükleri hatırlatmış olurum. Bilgisayar desteği ile küresel ısınmanın zararları ve kötü etkileri üzerine hazırlanmış seviyelerine uygun bir kısa film, reklam ya da afiş resimleri gösteririm. Böylece öğrencilerim dünyada bu konuda olup bitenden de haberdar olurlar. Yazma metnini de bu bilgiler doğrultusunda zevkle yazarlar”. ÖA3 ise yazma konusunu öğrencile-

rine sınıfa gelmeden önce vereceğini ve öğrencileri gruplara ayırarak bu konuda araştırma yapmaları gerektiğini söyleyeceğini belirtmiştir. Öğrencilerin grupça yaptıkları çalışmalardan oluşturdukları raporları derse getirip diğer arkadaşları ile paylaşımları yazma konusunda tüm öğrencilere kolaylık sağlayacaktır diye açıklamıştır.

Katılımcı öğrencilere yazma becerisinin geliştirilmesinde en önemli rolün kimde olduğu sorulduğunda öğrencilerin verdiği cevaplar tablo 2 'de gösterilmiştir.

Tablo 2. İngilizce öğretmen adaylarının yazma becerisi gelişiminde en önemli rol kime aittir sorusuna verilen cevapları

Öğretmen	Öğrenci	Araç-G	Toplam
20	5	5	30

Yabancı dil öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu yazma becerisi gelişiminde en önemli rolün öğretmene düştüğünü belirtmişlerdir. İyi bir öğretmen yazma süreçlerindeki tüm sorunları görebilir ve bunları ortadan kaldırmak için doğru planlamalar yapabilir düşüncesindedirler. Katılımcılara göre öğrenci ve araç-gereç etkisi öğretmenin rolü kadar önemli değildir ama onlar da öğretmen desteği ile daha iyi bir role bürünebilirler. **Son olarak öğretmen adaylarına yazma sürecini etkileyen olumlu ve olumsuz etmenler nelerdir sorusu sorulduğunda katılımcıların hepsi yabancı dil öğretmenin bazen olumlu bazen de olumsuz olarak bu süreci etkilediğini belirtmişlerdir.** Öğretmenin yabancı dil sınıflarında kullandığı uygun yöntem, öğretim materyalleri ve etkinliklerle bu süreci olumlu hale çevirebileceğini ya da geleneksel yöntemler kullanarak öğrencileri yazma becerisinden nefret ettirebileceğini açıklamışlardır. Proje tabanlı, grup çalışması yapılarak sunulan yazma etkinliklerinin öğrenciyi güdüleceğini, öğrencilerin hazırladıkları metinleri yayınlamaları ya da sergileyerek yazma heveslerinin artacağını belirtmişlerdir.

5. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, yazma becerisinin nasıl geliştirilebileceği ve bu konudaki sorunlar öğretmen adaylarının bakış açıları yardımıyla irdelenmiştir. Bu araştırmanın sonunda, yazma becerisinin zor ama geliştirilebilir bir etkinlik olduğu ortaya çıkmıştır. Yazma becerisini geliştirememenin nedenlerinden bazılarının yazma öncesi etkinliklerin iyi planlanmaması, öğretmenin öğrenciyi bu konuda bilgilendirmemesi ve

öğrencisini yeteri kadar güdeleyememesi öğretmen ve öğrenci işbirliği gibi ortak etkinliklerde bulunulmaması düşünülebilir. Yabancı dil öğretmenlerinin daha çok geleneksel yöntemlerle yazma öğretimi planlamaları da öğrenciyi olumsuz etkilemektedir. Bu sonuçlara dayanarak yazma becerisinin yabancı dil sınıflarında daha etkin olabilmesi ve geliştirilebilmesi için aşağıdaki öneriler göz önüne alınabilir:

Yazma öncesi etkinliklere çok yer verilmeli ve öğrenci yazma ortamına hazırlanmalıdır.

Yabancı dil öğretmenleri geleneksel yazma yöntemlerinden kurtulup öğrencileri daha yaratıcı ve etkin kılan alıştırmalar yapmalıdırlar. Yabancı dil öğretmenleri öğrencilerin kendilerini ortaya koyabilecekleri ve öğrencilerin seviyesine, ilgisine uygun yazma konuları belirleyip, bunlara uygun çalışmalar yapmalıdırlar. Sınıf içi ortamlarda görsel, işitsel ve teknoloji odaklı materyaller kullanarak yazma becerisi geliştirme etkinlikleri yapılmalıdır.

Kaynakça

- Brooks, M.G, Brooks ,J.G.(1993). The courage to be constructivist. *Educational Leadership*. 57(3). 26-30.
- Byrne, D. (1979). Teaching writing skills. London: Longman.
- Chastain, K. (1988). Developing second language skills. USA: Harcourt Brace Javanovich Publishers.
- Demirel, Ö. (1999). İlköğretim okullarında yabancı dil öğretimi. İstanbul: M.E.B.
- İlter, B.G. (2002). *Oluşturmacı yaklaşımla İngilizce yazma becerisinin öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Özdemir, E ve Binyazar, A.(1998). Yazma öğretimi, yazma sanatı. İstanbul: Papirüs Yayınevi.
- Raimes, A.(1983). Techniques in teaching writing. Oxford: Oxford University Press.
- Pincas, A. (1989). Teaching English writing. London: McMillan Publishers.
- Tribble, C.(1997). Writing. London: Oxford University Press.
- Yıldırım, A. Şimşek, H.(2005). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.